

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 503/2020-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Klemovou, M. R. Štefánika 1, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 7 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 S 205/2014-96 z 9. februára 2016 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 69/2016 z 22. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a s'ťažnostná argumentácia s'ťažovateľky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2019 doručená ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 7 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 S 205/2014-96 z 9. februára 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 69/2016 z 22. novembra 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Ústavná s'ťažnosť bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 z 27. mája 2020 a dodatku č. 2 z 1. októbra 2020 bola predbežne prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

3. Z obsahu ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozhodnutím Okresného úradu Bratislava – odboru výstavby a bytovej politiky (ďalej len „okresný úrad“) č. OU-BA-OVBP2-2014/22189/A/KAZ z 19. mája 2014 (ďalej len „rozhodnutie okresného úradu“)

bolo v konaní mimo odvolacieho konania na základe podnetu osoby [REDAKOVANÉ] z 3. marca 2014 zrušené právoplatné rozhodnutie mesta [REDAKOVANÉ] ako stavebného úradu (ďalej len „stavebný úrad“) č. SÚ-2980/2012/Šm z 30. apríla 2012 o umiestnení stavby „[REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – adaptácia“ na pozemku [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území obce [REDAKOVANÉ] (ďalej len „rozhodnutie stavebného úradu“). Predmetné rozhodnutie stavebného úradu bolo vydané v rámci územného konania navrhovateľom, a to [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ 1“), [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ 2“), [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – manželovi sťažovateľky (ďalej len „navrhovateľ 3“) a sťažovateľke. Na základe odvolania navrhovateľa 1 zo 6. júna 2014 bolo rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 18948/2014/B621-SV/47591/Tu zo 4. augusta 2014 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva“) zrušené rozhodnutie okresného úradu. Krajský súd následne v rámci správneho súdnictva na základe žaloby sťažovateľky z 22. septembra 2014 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že žalobu sťažovateľky zamietol. O podanom odvolaní sťažovateľky z 22. apríla 2016 proti napadnutému rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd svojím napadnutým rozsudkom tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí, že v rámci konaní pred krajským súdom a pred najvyšším súdom, ktorých výsledkom bolo vydanie napadnutých rozsudkov krajského súdu a najvyššieho súdu, bol posudzovaný obsah zmluvy o spolupráci z 11. novembra 2011, ktorá nadobudla platnosť a účinnosť 16. novembra 2011 (ďalej len „zmluva o spolupráci“) a ktorá bola uzatvorená medzi na jednej strane navrhovateľom 3 a na strane druhej navrhovateľmi 1 a 2. Jej predmetom bola dohoda na vzájomnej úprave práv a povinností zmluvných strán pri spolupráci na výstavbe a obnove historického majera „[REDAKOVANÉ]“. V ďalšej časti sťažovateľka bližšie rozvádza niektoré ustanovenia tejto zmluvy, čo následne uzavrela tým, že 11. januára 2012 bola na stavebnom úrade navrhovateľom 2 podaná žiadosť o stavebné povolenie, z ktorej však podľa sťažovateľky nevyplývalo, že je žiadateľkou aj ona, a ani to, že navrhovateľ 2 konal v jej mene. Vo vzťahu k jej zastúpeniu ďalej uviedla, že splnomocnením podpísaným 1. februára 2012 (ďalej len „splnomocnenie na zastupovanie“) sťažovateľka

s inými podkladmi nie je spôsobilé výkladu, že mieni byť účastníčkou územného konania na stavebnom úrade v postavení navrhovateľa či stavebníčkou akejkolvek stavby a ani toho, že splnomocnené osoby – navrhovatelia 1 a 2 sú v jej mene oprávnené preberať jej určené úradné zásielky.

6. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľka následne vo vzťahu k jednotlivým konaniam, a to pred stavebným úradom, okresným úradom a ministerstvom opakuje závery nimi vydaných rozhodnutí.

7. Sťažovateľka poukazovala na to, že ňou podanú žalobu z 22. septembra 2014, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministerstva a jeho zrušenia, o ktorej bolo následne rozhodnuté napadnutým rozsudkom krajského súdu, odôvodňovala jednak neexistenciou jej návrhu na vydanie územného rozhodnutia, ďalej tým, že v priebehu územného konania sťažovateľka ani žiaden ňou splnomocnený zástupca nevykonali žiaden úkon, na základe ktorého by bola výslovne prejavená vôľa sťažovateľky stať sa navrhovateľkou. Nesúhlasila s tým, že jej postavenie ako navrhovateľky bolo vyvodzované z jej údajného súhlasu s územným konaním, ako aj z toho, že nevyjadrila svoj nesúhlas so zaradením medzi účastníkov konania, a z toho, že bola údajne informovaná o osobitných konaniach vedúcich k uskutočneniu stavby. Namietala v ňom tiež to, že bola účastníčkou konania podľa § 34 ods. 2 Stavebného zákona ako spoluvlastníčka pozemku, nebola však navrhovateľkou, ako aj to, že v územnom konaní nebolo urobené žiadne spoločné podanie sťažovateľky spolu s navrhovateľmi 1 až 3. Tiež namietla, že splnomocnenie udelila dvom osobám – navrhovateľom 1 a 2, z ktorých si nezvolila jedného tzv. spoločného splnomocnenca pre doručovanie a na základe splnomocnenia ani nebol navrhovateľ 2 oprávnený sťažovateľku zastupovať v územnom konaní. Následne sťažovateľka uviedla jednotlivé dôvody uvedené v napadnutom rozsudku krajského súdu, na základe ktorých bola ňou podaná žaloba zamietnutá.

8. V nasledujúcej časti sťažovateľka vo vzťahu k ňou podanému odvolaniu proti napadnutému rozsudku krajského súdu, o ktorom rozhodol najvyšší súd svojím napadnutým rozsudkom, uviedla, že sa ním domáhala zrušenia napadnutého rozsudku krajského súdu

a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnila jednak argumentáciou o neexistencii dôkazu o prijatí splnomocnenia na zastupovanie navrhovateľmi 1 a 2, na základe čoho navrhovateľ 2 nemal podľa sťažovateľky oprávnenie v jej mene konať. Taktiež nesúhlasila s tým, že splnomocnenie na zastupovanie bolo považované za všeobecné splnomocnenie na správne konanie so stavebným úradom. Sťažovateľka podané odvolanie opierala aj o argument, že zo splnomocnenia na zastupovanie nevyplývalo, žeby ho udelila len navrhovateľovi 2, a nevyplývalo to ani zo žiadneho rozhodnutia stavebného úradu, preto nemali byť rozhodnutia v rámci územného konania doručované len navrhovateľovi 2, pričom sťažovateľke doručované neboli vôbec. Namietala tiež, že krajský súd v napadnutom rozsudku nesprávne posúdil, že postavenie navrhovateľa sťažovateľke vzniklo z dôvodu jej bezpodielového spoluvlastníctva k pozemku, ktoré trvalo v čase správneho konania aj za situácie, ak ona sama žiadny návrh na začatie územného konania nepodala. Namietala, že zmluvu o spolupráci nikdy nepodpísala a ani nikdy nechcela byť stavebníkom stavby „[REDAKOVANÉ] – adaptácia“, pričom krajský súd v napadnutom rozsudku nijakým spôsobom nekonkretizoval, na základe čoho zistil opak.

9. Ďalej sťažovateľka uviedla, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bol potvrdený napadnutý rozsudok krajského súdu. Následne uviedla jednotlivé pasáže z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, na ktorých bolo založené toto potvrdzujúce rozhodnutie.

10. Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutým rozsudkom ako krajského súdu, tak aj najvyššieho súdu namietla, že ich vydaním došlo v dôsledku svojvoľného výkladu obsahu jej vôle uvedenej v splnomocnení na zastupovanie zo strany oboch súdov k porušeniu ňou namietaných práv. Uviedla, že predmetné rozhodnutia súdy založili na skutkových záveroch, ktoré sú v rozpore s obsahom zmluvy o spolupráci a splnomocnenia na zastupovanie. Rozhodujúcim vo veci bolo podľa sťažovateľky posúdenie otázok, či jej písomný prejav vyjadrený v splnomocnení na zastupovanie obsahoval vôľu sťažovateľky po prvé byť navrhovateľkou v územnom konaní, po druhé splnomocniť navrhovateľov 1 a 2 na jej zastupovanie v postavení navrhovateľky a po tretie,

či obsahovalo vôľu sťažovateľky splnomocniť navrhovateľov 1 a 2 na preberanie písomností určených sťažovateľke ako navrhovateľke v územnom konaní. Zároveň bolo potrebné posúdiť aj otázku, či prebiehalo doručovanie písomností v súlade so zákonom.

11. Aj vzhľadom na všetko už uvedené sťažovateľka vyjadrila nesúhlas so závermi uvedenými v napadnutých rozsudkoch krajského súdu a najvyššieho súdu, v rámci ktorých súdy dospeli k záveru, že sťažovateľka jednoznačne prejavila vôľu byť navrhovateľkou v územnom konaní, že s takýmto postavením v ňom súhlasila a v rámci neho konala prostredníctvom riadne splnomocnenej osoby, ktorej boli písomnosti doručované v súlade so zákonom – Správnym poriadkom. Vyhodnotenie jej vôle vyjadrenej v splnomocnení na zastupovanie zo strany krajského súdu aj najvyššieho súdu v ich napadnutých rozsudkoch považuje za nesprávne, vykonané bez komplexného posúdenia skutkových okolností. V dôsledku toho považuje napadnuté rozsudky krajského súdu aj najvyššieho súdu za ústavne neudržateľné, arbitrárne a zjavne neodôvodnené.

12. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 7 Charty základných práv európskej únie, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.02.2016, č. k. 5S/205/2014-96, porušené boli.

2. Základné práva sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 7 Charty základných práv európskej únie, rozsudkom Najvyššieho súdu zo dňa 22.11.2018, č. k. 8Sžo/69/2016, porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.02.2016, č. k. 5S/205/2014-96, sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

4. Rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 22.11.2018, č. k. 8Sžo/69/2016, sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet JUDr. Evy Klemovej, advokátky, vedený v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

6. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet JUDr. Evy Klemovej, advokátky, vedený v [REDAKOVANÉ] do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

14. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

16.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

17.1 Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

20.1 Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

21. Podľa čl. 7 charty každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydli a komunikácie.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a posúdenie vecí ústavným súdom

22. Ústavný súd za podstatu tejto ústavnej sťažnosti považoval namietané porušenie sťažovateľkiných základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 7 charty napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. K porušeniu ňou označených práv malo dôjsť v dôsledku toho, že k vydaniu napadnutých rozsudkov malo dôjsť v dôsledku svojvoľného výkladu obsahu jej vôle uvedenej v splnomocnení na zastupovanie zo strany oboch súdov. Vyhodnotenie jej vôle považuje za nesprávne a vykonané bez komplexného posúdenia skutkových okolností. Tiež namietala, že napadnuté rozsudky boli založené na skutkových záveroch, ktoré sú v rozpore s obsahom zmluvy o spolupráci a splnomocnenia na zastupovanie. V dôsledku toho považuje napadnuté rozsudky krajského súdu aj najvyššieho súdu za ústavne neudržateľné, arbitrárne a zjavne neodôvodnené.

III.1 K námietke porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 7 charty napadnutým rozsudkom krajského súdu

23. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd

(čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (III. ÚS 364/2018).

24. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (I. ÚS 476/2019).

25. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľky vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

26. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo a proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala odvolanie, o ktorom bol v rámci správneho súdnictva oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd, ktorý tak aj učinil vydaním napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorým napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Vychádzajúc z uvedeného preto ústavný súd vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, a to pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

27. S poukazom na uvedené preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2 K námietke porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

28. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu

s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (I. ÚS 331/2019). Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (III. ÚS 66/2018).

29. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 35/2020).

30. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

31. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo

slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (I. ÚS 358/2019).

32. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním... Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní... Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Obsahom citovaného práva teda nie je právo sťažovateľky na to, aby všeobecný súd prevzal jej tvrdenia a názory a vec vždy rozhodol v zmysle jej návrhu. Takýto postup by bol v rozpore s požiadavkami kladenými na nezávislosť a nestrannosť všeobecných súdov ako primárnych garantov a ochrancov ústavných práv (III. ÚS 351/2018).

33. S poukazom na námietky uvádzané sťažovateľkou na tomto mieste ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu musí uviesť, že sa s nimi nie je možné stotožniť. Najvyšší súd sa pomerne obsírne na stranách 10 až 17 v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku a podľa posúdenia ústavného súdu aj ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s jednotlivými námietkami vznesenými sťažovateľkou.

33.1 V rámci odôvodnenia taktiež odcitoval aj znenie splnomocnenia na zastupovanie, tvoriace súčasť ďalších podkladov na rozhodovanie, ktorého nesprávnu interpretáciu zo strany najvyššieho súdu sťažovateľka namietala. To v podstatnej časti znelo: „Ja [REDAKOVANÉ]... a Ja [REDAKOVANÉ]... splnomocňujeme ostatných dvoch stavebníkov [REDAKOVANÉ]... a [REDAKOVANÉ]... na naše zastupovanie

na účely stavebného povolenia, stavby a komunikácie s úradmi ohľadom stavby: [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ] (kraj [REDAKOVANÉ] Okres [REDAKOVANÉ] Obec [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ]). Zároveň súhlasíme so stavbou podľa stavebnej dokumentácie
a Zmluvy o spolupráci zo dňa 11.11.2011. Táto plná moc je na dobu neurčitú. “

33.2 V rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyšší súd po zhrnutí všetkých podkladov pre rozhodnutie vo veci následne rad radom zodpovedal na všetky sťažovateľkou uplatnené námietky, a to vrátane námietok týkajúcich sa otázky prejavenej vôle sťažovateľky v splnomocnení na zastupovanie, otázky jeho platnosti, ako aj otázky doručovania písomností. Keďže je sťažovateľke obsah napadnutého rozsudku dobre známy, ústavný súd ho v podrobnostiach na tomto mieste nebude bližšie rozvádzať a uvádzať konkrétne skutočnosti v ňom uvádzané. Za podstatné však považuje dodať, že podľa názoru ústavného súdu nie je možné jeho závery považovať za arbitrárne či svojvoľné.

33.3 Vychádzajúc z uvedených záverov, aj s poukazom na jasné znenie citovaného splnomocnenia na zastupovanie, preto podľa názoru ústavného súdu nie je možné napadnutý rozsudok označiť za zjavne neodôvodnený ani za arbitrárny, teda taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, nemajúcich oporu v zákone, resp. popierajúcich podstatu, zmysel a účel v predmetnom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu zo strany všeobecného súdu je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z ústavnoprávneho hľadiska preto nie je dôvod na spochybnenie záverov napadnutého rozsudku, pretože najvyšší súd ich dostatočne a presvedčivo zdôvodnil, reagujúc pritom na všetky sťažovateľkou uplatnené relevantné námietky. Je ho preto možné označiť za ústavne konformný, bez znakov svojvoľnosti (arbitrárnosti) alebo ústavnej neudržateľnosti v dôsledku zjavných pochybení alebo omylov. Ústavný súd opätovne pripomína, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov a pri uplatňovaní svojej právomoci nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav.

34. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu nezhliadol nedostatky, ktoré by ho oprávňovali k vysloveniu záveru

o porušení základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3 K námietke porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj práv podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 7 charty napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

35. V súvislosti s namietaným porušením hmotných práv sťažovateľky (čl. 19 ods. 2 a 3 ústavy, čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 7 charty) ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd, rešpektujúc ústavnoprosedné princípy garantujúce základné právo na súdnu ochranu, podľa názoru ústavného súdu v konaní o ochranu tohto práva a v spojení s ním posúdil aj namietané porušenie týchto práv sťažovateľky. Ústavný súd dospel k záveru, že aj z hľadiska posúdenia týchto práv nie je napadnutý rozsudok ani svojvoľný a ani arbitrárny.

36. Na základe uvedeného bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

37. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu